

Aandeel onderwijsuitgaven in BBP stijgt weer

Efficiënt onderwijs

De overheid gaf in 1998 ruim 40 miljard gulden uit voor het onderwijs. Gecorrigeerd voor de inflatie is dat 5,5 procent meer dan in 1997. Het aandeel van de onderwijsuitgaven in het bruto binnenlands product is voor het eerst sinds jaren weer toegenomen.

Volgens voorlopige uitkomsten liggen de overheidsuitgaven voor onderwijs in 1998 vergeleken met 1990 bijna dertig procent hoger. Rekening houdend met de inflatie bedraagt de stijging tien procent. Meer dan de helft van deze stijging van de reële uitgaven is in 1998 opgetreden.

Groei onderwijsuitgaven

De groei van de onderwijsuitgaven sinds 1990 gaat niet gelijk op met de groei van de Nederlandse economie. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven als percentage van het bruto binnenlands product (BBP) voortdurend gedaald. In 1990 was dit percentage nog 6,0, in 1997 was het 5,1. In 1998 is het percentage voor het eerst weer iets toegenomen (5,2 procent). Bijna een kwart van de onderwijsuitgaven in 1998 ging naar het hoger beroepsonderwijs (hbo) en het wetenschappelijk onderwijs (wo). Tussen 1990 en 1998 zijn deze uitgaven gemiddeld met bijna drie procent per jaar gestegen. Voor het hbo was de groei iets groter dan voor het wo.

Uit de pas

In 1997 besteedden de landen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) 6,1 procent van hun BBP uit aan onderwijs. Met een BBP-aandeel van 5,1 procent waren in ons land de relatieve onderwijsuitgaven in dat jaar dus een vol procentpunt lager dan gemiddeld in de rijke, westerse industrielanden. Hoog in verhouding tot het BBP daarentegen zijn de onderwijsuitgaven in de Scandinavische landen. In Zweden en Denemarken ligt het aandeel van de uitgaven voor onderwijs in het BBP ruim boven de acht procent. In ons land ligt dit aandeel in de buurt van dat van Griekenland (4,9 procent), Italië (4,9 procent), België (5,4 procent) en Ierland (5,5 procent).

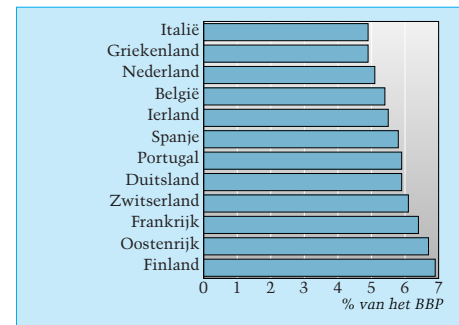
Hoge onderwijsdeelname

Toch is het rendement van het Nederlandse onderwijs relatief hoog. Dat ligt onder meer aan de hoge onderwijsdeelname, de grote klassen en de lange onderwijs carrières. Daaruit blijkt de efficiëntie van het Nederlandse onderwijs. In 1998 heeft 64 procent van de Nederlanders van 25 tot 65 jaar een opleiding op minimaal havo/vwo/mbo-niveau. Dat was gemiddeld in de landen van de OESO 61 procent. Ook hier zijn de verschillen tussen de diverse landen groot. Duitsland scoort het hoogst met 84 procent 25- tot 65-jarigen met een opleidingsniveau op ten minste havo/vwo/mbo-niveau. Ook hoog is dat percentage in Denemarken (78 procent), Zweden (76 procent) en Oostenrijk (73 procent). Griekenland (44 procent), Italië (41 procent), Spanje en Portugal en Portugal (20 procent) hebben een minder goed opgeleide bevolking. Het rendement van het hoger onderwijs is naar verhouding nog beter. In Nederland heeft 24 procent van de bevolking van 25 tot 65 jaar een diploma gehaald in het hoger onderwijs (hbo/wo). Alleen in Finland, Zweden, Denemarken en België is dat percentage hoger.

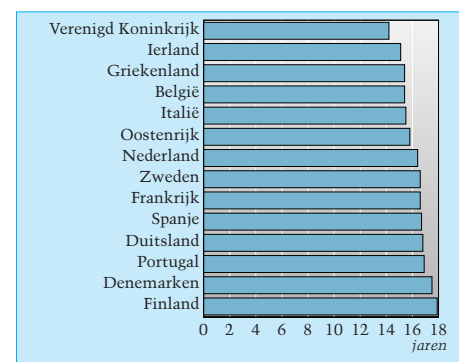
Ronald van der Bie

Education at a glance. OECD Indicators. 2000 Edition. (Paris 2000).

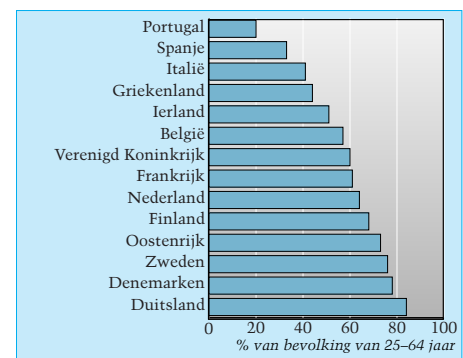
Uitgaven voor onderwijs, 1997

Verwachte verblijfsduur in het voltijdse onderwijs, 1998

Bevolking met havo/vwo/mbo, 1998

BBP-aandeel onderwijsuitgaven en opleidingsniveau, 1997

